

F R I F A G B E V E G E L S E

Nr. 12.

2. årgang.

21. mars 1942.

KAMERAT!

Planene om omlegging av den faglige organisasjon etter nasistisk mønster har nå tatt fast form. Dannelsen av Norsk Arbeidssamband, hvori skal tvangsorganiseres såvel arbeidere som arbeidsgivere, er alerede proklamert og kan ventes satt ut i livet i nærmeste framtid. Dermed er ødelagelsen av den norske fagorganisasjon, som det har tatt menskealdre å bygge opp, gjort fullstendig.

Men nasistene skal ikke gni seg i henden for tidlig. Om det har lykkes dem å stjele selve apparatet, om et forsvinnende mindretall av de tidligere tillitsmenn lot seg kjøpe, om arbeiderne ved hjelp av Gestapo er tvunget til å betale kontingent til den korumperte organisasjon, så har de allikevel aldri fått tak i den norske f a g b e - v e g e l s e . Fagbevegelsen er noe uendelig mer enn kontorer, arkiver, fagblad og hele det ytre apparat, den er noe annet og mer enn forhandlinger, lønnsavtaler og strid om kroner og örter - fagbevegelsen er uttrykket for den ideelle og alltid ivende kamp arbeiderklassen fører mot undertrykkelse av enhver art, enten den er økonomisk, sosial eller militær karakter, og denne fagbevegelse kan nasistene aldri få tak i ? Den norske arbeiderklassen har også tidligere vært ute i hårde kamper. Det kostet strid og ofte bitre nederlag å bygge organisasjonen opp og få den anerkjent. Pioneerene og foregangsmennene ble ofte forfulgt og det har høndt for i dag at arbeidernes fremste tillitsmenn ble kastet i fengsel. Men ingen motstand har noensinne kunnet demme opp - enn si knelke arbeiderkalssens ukuelige vilje til å nå fram med sine rettferdige, uavviselige krav. selv om arbeiderbevegelsen i dag står uten det organisasjonsapparat som var skapt vedtunge offer og på tross av bitter motstand, føres kampen videre. Det er nettopp kjennetegnet på en ung fremtidsbevegelse som vår, at den ikke hemmes av ytre former eller lar seg stanse av tapte skanser, men selv smir seg de våpen som til enhver tid er de mest effektive i kampen mot undertrykkelsen og for frihet og rettferd.

La nasismen inntil videre beholde det faglige apparat, den den omdanne det fullstendig etter tysk mønster! Der organer som er nødvendige og hensiktsmessige for å fortsette vår frigjøringskamp under den nåværende situasjon er allerede skapt og de utbygges stadig!

Og disse komponaner vil en dag være sterke nok til å knuse alle nasionsamband og igjen reise den norske fagorganisasjon fri og slagferdig som aldri før!

- V -

NORGE BLIR ALDRI FRITT HVIS TYSKLAND VINNER.

Den hollandske Terboven - Seyss-Inquart - holdt nylig en tale i Köln. Det gjaldt forholdene i Nederland, men han fremholdt at det han sa om Nederland også gjaldt Norge.

Seyss-Inquart slo fast at Nederland aldri kan vente å få tilbake endog en formell uavhengighet hvis Tyskland vinner. "Det er Adolf Hitlers ønske at Hollenderne som kamerater skal innlemmes i det tyske område." Uavhengighet er uforenlig med det kameratskap som Tyskland arbeider for. Hollenderne er av samme rase som tyskerne, men de hadde ulykkeigvis ikke utvillet seg på samme måte som tyskerne - en feil som det må rettes på."

Den nye orden i Europa vil ikke tillate uavhengighet for noen. Det må være en felles utenriksrepresentasjon, og et felles økonomisk system vil bli nødvendig. Istedet for uavhengighet og fuli individualitet tilbyr tyskerne de europeiske nasjonene like rettigheter.

De svenske aviser har reagert kraftig på talen, som de i likhet med nordmennene ser den brutale rekkevidden av.

DE VILLIGE HJELPERE.

Det er snart til kjed sommelighet dokumentert at NS og de rendyrkede forfedrene er en yngelig minoritet i vårt folk. Men vi har en annen gruppe mennesker, selv om også disse bare er et lite fåtall, som i gjerninger står i klasse med forrederne. Det er disse tjenestevillige laikeier som i arbeidet for tyskerne legger hele sin energi, rydder alle vanskeligheter av veien og maser og bråker for å få arbeidet hurtigst mulig utført. Disse folkene er gjerne svært norske i kjeften og vil gjerne gå for å vere gode patrioter. Blir de bebreidet sin arbeidsvillighet umotskylder de seg med at de er under tvang, at de p.g.a. sitt "ansar" kan bli tiltalt for sabotasje osv.

Vi finner typen i første rekke blandt entreprenørene i bygningsfaget, men de har representanter også i den øvrige industri, blandt derksjonsmedlemmer, driftsingeniører og formenn.

I stedet for å følge den norske patrolen om å nedsette arbeidstempoet og dermed svekke tyskernes slagkraft, maser de på arbeiderne, strammer avtakordene og opptrer som rene slavedriverer etter tysk mønster. Men disse herrer skal vite at de er under oppsikt! Over alt hvor typen finnes blir den notert. Og på regnskapets dag nyttet det ikke tomme utflukter eller "patriotisk" deklarasjoner. På sine gjørninger skal de dømmes.

- V -

TRANG FÖDSEL FOR NASIUNGDOMSTJENESTEN.

Som følge av den motbør NS ungdomsfylking har fått i starten, vil den føreløpig forsøkes gjennomført i sterkt redusert målestokk. Som forsøksdistrikter er utvalgt Tolga i Østerdalen og Sør-Fron i Gudbrandsdalen, som begge tidligere var ansett av NS som relativt pålitelige distrikter. Både fra Østerdalen og Gudbrandsdalen meldes imidlertid nå at tidligere NS-folk i stor utstrekning melder seg ut. Helier ikke barnene møter fram til NSUF's møter. Ved en skolekrets i Sør-Fron møtt sildes bare 4 skolebarn samt noen få hirdbarn av et samlet antall skolepliktige på ca. 150. Den nasjonale front holder over alt.

- V -

INNSKREKNINGER I INDUSTRIEN.

Innskrekningene i den del av industrien som ikke anses som livsviktig griper st. dig mer om seg. Papirindustrien, den elketeknologiske industrien, sjokolade- tekstil- og konfeksjonsfabrikkene har mättet gå til meget store innskrekninger og delvis stans. Som årsak angis råstoffmangel og forbud mot kullfyring. Kun de bedrifter får gå som selv kan skaffe vedforsyninger.

- V -

ET VELLYKKET MØTE MOT NS.

De kommunale funksjonærer i Oslo ble 10. mars invitert til møte i Klingenberg kino. For å si seg seg frammøte var tiden henlagt til kl. 15 altså midt i kontortiden. Arsaken til at det ble gjort et så drabelig innhugg i den dyrebare arbeidstiden, var at funksjonærene skulle tvangsføres med nasiavda av vesle-göbbels Lunde.

Ni er det klart at nasiordfører Jensen på denne måten var i stand til å skaffe "kulturministeren" flere tilhørere enn han vanligvis er vant til men vi er ikke så sikker på at dette i og for seg var noe særlig vellykket for NS. Da forsamlingen etter Lundes tale ble oppfordret til å synge fedrelandssangen, var det bare en liten, forhindrsbestilt klikk, som fulgte oppfordringen og mange demonstrerte ved overhodet ikke å reise seg. Fedrelandssangen i forbindelse med NS er jo en hon mot alt som er norsk.

Etter Lundes ordgjøri ble det vist fram en film. Men da klokken i mellomtiden var blitt 17, og den ordinære kontortiden sildes var slutt, opsløstes forsamlingen, det de fleste forsvant midt under filmen.

Mange av dem ble notert og blir unsynligvis utsatt for trakkessarier for sin uzedde opptræden. Men NS fikk ingen bevis for at Oslo kommunes funksjonærer ikke så lett kan fange inn.

- V -

Tidligere formann i Vika Arbeiderungdomslag, Roenne Andersen og formann i Kooperative Funkisjonærers forening, Harald Ibsen er arrestert. Ar-
saken er ukjent.

I Tyskland har tyskerne tatt 50 gissler blant byens borgere. Deri
blendt riksmedlemmene Ulusse. Årsaken skal være at en tysk kabel
er skadet.

V 2

EN NORGES-DE

ble holdt på Stockholm stadshus den 6. februar i år. Til stede var
Kongen, Kronprinsparet og prinsesse Eugenie og Wilhælm. Prins Wilhælm
bleste ikke med i salen og ble revet av han selv.

Sjanna dagar, märka kvällar
sviessheten kald och härd
ruvar över dina fältar
över bygd och gård.

Rider inte Ormen Lange
på den sjö som vildast vrak.
Äldri blir den själ en fånge
under framlingsek.

Aldrig här en prövnings pine
tryckt som nu din pannasund
Aldrig bjöds dug och dina
farligare stund.

Från kan ingen makt förjaga
tron att rätt blir rätt igjen
Bokom dikt och sång och saga
lever hoppet Ann.

Illa svedde ofredesbranden
dina mange fykes rad
men dess eld förtar ej anden
i från Aulestad.

Starkt som förr när Nordsjön
Hellig Olav skepp en kväll
Medans vårens vildgåss seklad
över breda fjäll.

Bergen syna ryggar välvvar:
kanske på en molnsvept pynt.
Väntar sågan timbarskjälver
och en ny Peer Gynt.

Dunklet våra framtidsögon
nöjer, endast ett star fast
din förtröstan inntil döden
höll, när enhet brast.

Heilen v sitt hälcas landet
Tag vår helsing med er hem
JA VI BLÅKA DELTI LANDET
SOM OCH STIGER FREM.

JURISDIKSJON I KJØPEN

Som vi på har NS gjett til aksjon mot advokatene og sakførerne, og
har forlangt at de skal stå tilburret NS-organisasjon og Norges Advokatforbund, ikke da i motsatt fall vil bli nektet sakførerbrevligning.
Det overraskende faktum er Norges advokater og sakførere har i den in-
ledning den 12. des. sendt Norges Advokatforbund følgende skriv:

"Jeg ved at det som ledelsen av Norges Advokatforbund ville medvirke
til en utvikling som strider mot de rettsprinsipper jeg har bygget min
sakførerpraksisen på, og da jeg av smittsige grunner ikke kan være
med i denne, finner jeg å måtte meddalle at jeg ikke kan betrakte meg
som medlem av forbundet. Det er mitt ønske å fortsette min sak-
førervirksomhet og å stille der diktige sikkerhet."

SPESIALSJØFART

har nå fått bestyrd en at deres bensindrevne biler skal stå inne hver
annen ute.

REKTOR LØR

ved Norges Landbruksøyskole er svakt. Det ser ut til at det er
vrient i finne etterfølger.

NANSENS RØST.

Boken "Nansens røst" som innholder et utdrag av Nansens taler og artikler først stoppet av "Kulturoorientementet" som åpenbart fryktet Nansen. Senere er den imidlertid blitt frigitt og har fått en nevneverdig oppmerksomhet i NS-avisene. Finn Walvorsen i Aftenposten finner ledes at Fridtjof Nansen visseleg var en av de største menn Norge har hatt, men at han i virkeligheten bare var en forløper for Quisling, som har det politiske geni som Nansen manglet. Imidlertid erkjenner Walvorsen at Nansen hadde et visionært klarsyn i nasjonale spørsmål, og i en forbindelsen kan det være interessant å referere en tale av Nansen i 1919 (Bind II, side 478). Nansen taler her om opprustning og nevner hvordan tilstanden ville bli her i landet i tilfelle okkupasjon av en fremmed makt. "Så en ting til: Hvordan vil et slike undertrykt land bli styrkt? Sikkert ikke først og fremst til gagn for landets egne innbyggere. Og hva blir det for folk som de styrende (okkupasjonsmakten) - der mest vil treke frem? Blir det dem som folket selv setter høyest? De mest framragende, uavhengige og frittsærlige, de som uforferdet fremholder sitt folks interesser så osv., det blir nok dem som har den mykeste ryggen, som lekkest lar seg bruke for alt som gagner de styrende mest". Dette avsnitt i Nansens bok har merkeleg nok ingen av NS-anmelderne lyst til å komme nærmere inn på.

- V -

I FRAMMEN

Hvor alle "mannsrecht" og andre buss- og trikkrepresentanter, Han har i den senere tid fatt mye vinger over tyskerenes oppførsel overfor trikk- og busskonduktører og har omgående gitt ordre til at trikkene skal stoppe på signal fra tyske soldater hvor som helst - også utenfor holdeplassene. Hvis den er full skal et tilsvarende antall sivil gå av før å gi sine plasser til tyskerne.

- V -

BLÅSGULIGE FORHOLD

Politimesteren i Allesund har fått spørsmål fra sentraladministrasjonen om han kunne avgå noen politikonstabler. Det kunne han ikke, sa han, før et tredje del av hans styrke er reist til England.

- V -

NOK EN GRÅBETASK

er blitt skuffet i N.S. Sist lørdag ble en av N.S.s eldste medlemmer ved Kjeller Flyfabrikk hektet av tyskerne fordi han hadde vist en aldeles umulig oppførsel overfor arbeiderne. Nok en undermåler med herskapskomplekser har fått føle at dat tross alt er grenser for N.S. medlemmernes "frihet". Det hadde han sikkert ikke regnet med.

- V -

SMYKKINGEN FOR FRANSMEENNENE

fra tysk side er på det nærmeste oppklist. Herefolket er falt tilbake til de metoden som ligger best til rette for dem:

Av 41 slør er det nylig skutt 20 i Tour, 25 i Rouen og 20 i Paris. I alt 65 nye mrd..

- V -

BISKOP ROMMEL

som er bror til Libya-generalen, ble førleden "ved en feiltakelse" slått ned og drept av SSfolk i Tyskland. Han ble tatt for polakk og behandlet som skikk og bruk er overfor polakker. Kulturen blomstrer.

SOM BIIS KOP I AGDER

etter Maroni ble tilsatt en svoger av Gudbrand Lunde, Kristian Hansteen, straks etter tiltredelsen sendte han følgende telegram til "kulturministeren": "Etter orientering her uuheldbart for meg å overta administrasjonen av Agder bispedømme. Fortsettelse av regjeringens politiske linje fører under ingen omstendigheter frem. Sett alt inn på fullstendig kursendring. Dypt alvor."

Kristian Hansteen.

-V-

EINAR ROSE ER AVSLØRT

Det er bragt på det rene at Einar Rose er hemmelig medlem av NS. Som hans kolleger allerede har gjort, må publikum også nå sørge for å trekke de riktige konsekvenser. Hemmelig medlem - kan en mann komme lenger ned?

-V-

RØDE KORS I NORGE

har som viseformann fått innsatt Olaf V. Fermann, Sjørsøya Kull og Koks, som godtolk kjente som en notorisk bedrager alt fra før. Som vi nevnte forleden har han svindlet overfor Wehrmacht også. Men han er en god venn av Himmler, så han greier seg nok.

Derimot kan en vel gå ut fra at alle medlemmer av Røde Kors melder seg ut som protest mot Skjendingen av denne institusjon.

-V-

EN KJENT SKRIBENT I OSLO

ble tilbuddt en flott stilling i Norsk Riksringkasting. "Vi har bruk for en viktig hund", ble det sagt. "Vitiig er jeg, men hund er jeg ikke svarte skribenten, "så den stillingen passer ikke for meg."

-V-

ORDFØRER I LILLESTRØM

tidligere arbeiderpartimedlem og råsende antinasist, Magnus Brattlie, driver det temmelig langt i sin hevngjerrighet og sitt nag til den som ikke var like vinglete og veik som ham selv. Han har avskjediget vaktmesteren ved folkeskolen, en tidligere god venn, og nå setter han alt inn på å drive ham ut av en jobb som han har fått ved et privat foretagende på stedet. Det er slike folk de fagorganiserte nordmenn noterer seg. Og alle gode makter vet at de aldri blir glemt.

-V-

BLANDT OSLO KOMMUNES ARBEIDERE

ble det for noen tid siden utdelt gratis billetter til Nasjonalteatret, idet nasi-ordfører Jensen etter påbud hadde brukt byens penger til innkjøp av en forestilling. At boykotten av teatret er effektiv nå etter at nasistene har overtatt ledelsen, fikk en ved denne anledning et nytt slående bevis på: Av veivesenets over 400 arbeidere, var det bare 5, og av parkvesenets 180 bare 3 som tok imot billettene.

-V-

I POSTVERKET

ser det ut til at den nye NS-ledelsen vil fare noe mer varsomt frem enn tilfelle er i de andre statsetater. Litt er det allikevel hendt: Oslos postmester, ble som en vett avskjediget for ikke lenge siden, Budsjøen måtte gå med ham og 2 inspektører ble flyttet. Grunnen var at de ikke hadde påsett at budene og de zvirige undordnede hadde vært nikkjære nok til å hekte illegale skrifter som gikk i posten. Utenbys har det gått livligere for seg. Særlig på Vestlandet har postfolkene tross særlig utsatt stilling, opptrådt som utedde n o r d m e n n, og en mengde av dem er avskjediget og til dels arrestert.

I DEN NORSKE UTSENDING

over London radio ble sendt 15. mars avgitt en erklæring i anledning mishandlingen av norske borgere i de tyske og nasistiske fengsler og koncentrasjonsleire. Det ble opplyst at den norske regjering lenge har hatt kjennskap til de ugjerninger som daglig begås overfor norske borgere og at det er samlet et omfattende bevismateriale mot de ansvarlige for disse voldsverbrytelser. Disse vil i sin tid bli stillt for norsk krigsrett og få sin velfortjente straff enten det gjelder Gestapo eller SS-soldater, norske nasister eller politifolk. Det samme gjelder også personer som har opptrått som angivere. Ingen kan unnskyld seg med at de har handlet etter oppdrag. Straffen vil ramme dem alle sammen. Samtidig ble det oppgitt navnene på de 6 verste bødlene som hører til Gestapo og gjort oppmerksom på at navnene på alle dem som har vært med på mishandling av norske patrioter vil bli offentliggjort etterhvert.

-V-

"NS SPORVEISGRUPPE"

arbeide i markedet og har tilslutning fra direktøren, disponenten, personalsjefen og nestleder", skriver Fritt Folk triumferende den 11 mars. Jo, vi er stortrinn imponert. Særlig når vi ser triumfen på bakgrunn av at de tidligere lovlige ansatte i disse stillinger er avskjediget og erstattet av NS-folk.

-V-

LANDSORGANISASJONEN

LIGGER IKKE FA-BATSIDEN når det gjelder å bruke arbeidernes penger til nasipropaganda. Det siste tiltak er starten av en ny ukeavis, "Norsk Arbeidsliv", som er utkommet med et første kogdelig og talentløst nummer. Det er betegnende nok spredt gratis til alle husstander i Oslo, Bergen og Trondheim.

-V-

BY- OG BYGDELAGSFORBUNDETS STYRE

med tilslutning av samtlige enkeltstående lag har sendt Innenriksdepartementet et skriv, hvor de protesterer mot innlemmelsen i det nye nasistiske Noregs Ungdomslag og meddeler at de nedlegger sine hverv. Det heter bl.a. i skrivet at "følgen av disse inngrep er blitt at medlemmene melder seg ut av laget og uteblir fra sammenkomsten".

-V-

DE ÅRSJØTER SOM FAGFORENINGENE

nå om dagen er myngot til å holde viser mer enn noe annet at den offisielle fagorganisasjonen, død og maktles. Det blir ikke lenger sendt inn forslag til årsmøtene, og medlemmene holder seg borte. Arbeiderne vet at de ikke kan si sin mening på foreningsmøtene lenger, og da kan har de heller ikke noe der å gjøre.

Se et eksempel på hvordan årsmøtene nå arter seg kan vi nevne at i Manufakturfunksjonærer es Forening, hvor den beryktede Odd Johannessen er formann, møtte det opp 2 - to - medlemmer foruten styret. Foreningens medlemmer er over 2000! Tydeligere er det ikke mulig med ord å uttrykke i hvil medlemmene mener om fagorganisasjonen og dens ledere, som bare sitter der i kraft av tyske bajonetter.

Men medlemmene interesser for de faglige spørsmål er allikevel mer intens enn noensinne. På arbeidsplassen og i kameratskapskretsene er det dagens livsviktige spørsmål drøftes og planer legges for fremtiden. Og når dagen og timen kommer, står alle klar til nye fremstøt som vil feie nasistene ut av den faglige organisasjon og bringe arbeiderklassen en